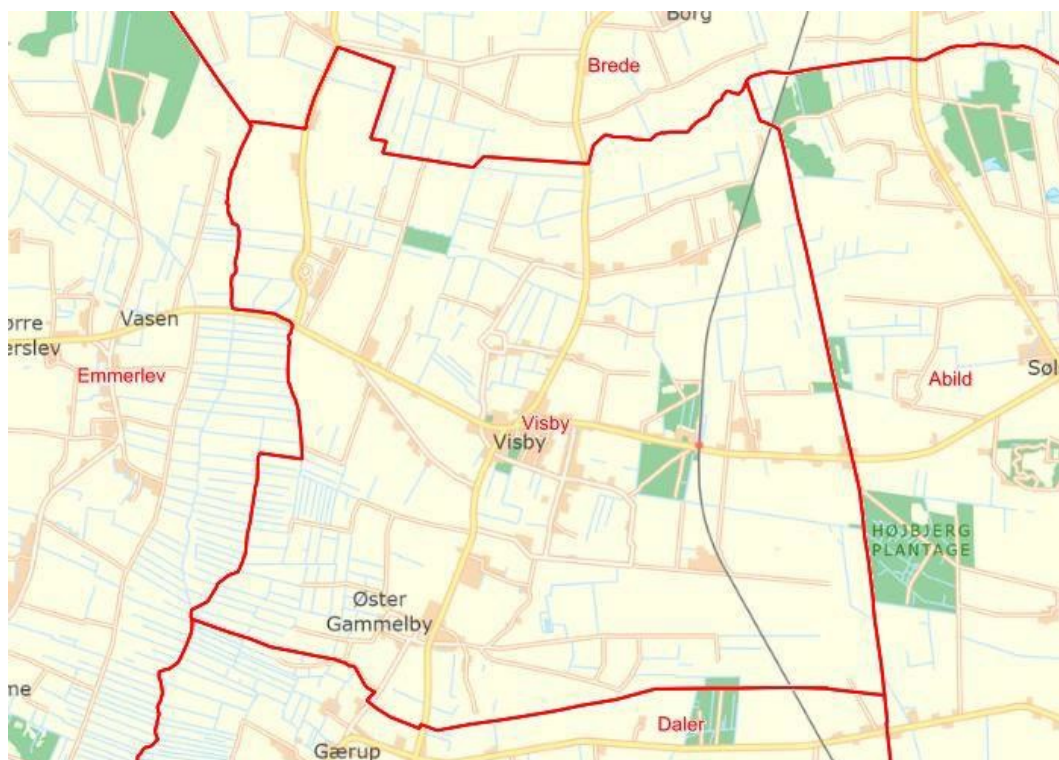

Lokal Udviklingsplan Visby

Udviklingsplan 2024-2025

november 2024

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Organisering af arbejdet med realisering af udviklingsplanen.....	4
Nye indsatser i Lokal Udviklingsplan 2024-2025	5
Ungdomsliv i Visby	5
Fællesspisninger	5
Julebelysning ved byportene.....	5
Indsatser fortsat fra tidligere lokale udviklingsplaner	6
Trosalta – huset i Visby Park.....	6
Seniorboliger	7
Visby Skole – Børnehus og foreningshus	7
Afsluttede indsatser og indsatser overgået til drift i 2024	8
Multipladsen – et aktivt og uformelt mødested.....	8
Trafiksikkerhed for gående og cyklister	8
Bytorv ved Min Købmand.....	9
Byfest 2024.....	9
Aktiviteter på æ multiplads	9
Andre tværgående aktiviteter for fællesskabet i Visby	10
Visbys befolkningsudvikling	12

Forord

Vi fortsætter rejsen

I marts 2022 udkom den første lokale udviklingsplan (LUP) for Visby, og indeværende udviklingsplan er den fjerde i rækken. For at sikre, at udviklingsplanen bliver et reelt og dynamisk grundlag for udvikling af vores lokalsamfund, har vi har fastsat en cyklus, hvor vi hvert efterår følger op på og justerer udviklingsplanen på et borgermøde. På Lokalrådets generalforsamling i marts måned vil der tilsvarende hvert år blive gjort status for arbejdet.

Denne version af udviklingsplanen er baseret på et borgermøde afholdt i september 2024 og fokuserer på de tidligere igangsatte og nye initiativer.

Nye indsatser i Lokal Udviklingsplan 2024-2025

- Ungdomsliv i Visby
- Fællesspisninger i Visby Forsamlingshus
- Julebelysning ved byportene

Fortsættelse af indsatser fra tidligere udviklingsplaner:

- Trosalta – huset i Visby Park (LUP 2022-2023)
- Seniorboliger (LUP 2022-2023)
- Visby Skole – Børnehus og foreningshus (LUP 2022)

Indsatser fra tidligere udviklingsplaner, som er afsluttet eller overgået til driftsopgave i Lokalrådet i 2024:

- Multipladsen – et aktivt og uformelt mødested (LUP 2022)
- Trafiksikkerhed for gående og cyklister (LUP 2022)
- Bytorv ved Min Købmand (LUP 2022-2023)
- Byfest 2024 (LUP 2023-2024)
- Aktiviteter på æ multiplads (LUP 2023-2024)

Du kan finde information om den forudgående proces og de mange input til udviklingsplanen på hjemmesiden visbynet.dk i de tidligere udarbejdede dokumenter:

- [Lokal Udviklingsplan – Del 1, Udviklingsplan 2022, marts 2022](#)
- [Lokal Udviklingsplan – Del 2, Procesbeskrivelse og idékatalog](#)
- [Lokal Udviklingsplan 2022-2023](#)
- [Lokal Udviklingsplan 2023-2024](#)

Else Jespersen, forperson

Visby Lokalråd

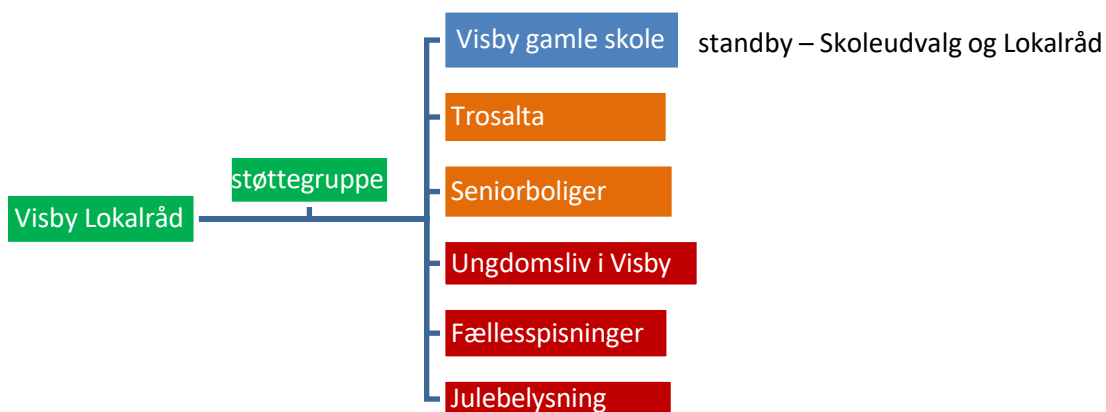
november 2024

Organisering af arbejdet med realisering af udviklingsplanen

Vi har nedsat en række selvstyrende projektgrupper, som arbejder med realisering af de opgaver, der er beskrevet og prioriteret i udviklingsplanen.

Projektgrupperne er det centrale omdrejningspunkt for realisering af udviklingsplanen. De skal have råderum og handlerum, men samtidigt skal både deres og Lokalrådets arbejde have legitimitet blandt lokalområdets indbyggere. Derfor er grupperne nedsat på borgermøder, hvor de også redegør for arbejdet.

Visby Lokalråd koordinerer det overordnede arbejde med udviklingsplanen, og en lille støttegruppe står til rådighed med bistand til projektgrupperne. Alle aktive projektgrupper har en kontaktperson i Lokalrådet.

De øvrige indsatsområder har ikke længere projektkarakter. I det omfang, der er brug for opfølgning eller der resterer mindre opgaver, løses de i Lokalrådet eller af enkeltpersoner eller grupper efter aftale med Lokalrådet.

Nye indsatser i Lokal Udviklingsplan 2024-2025

Ungdomsliv i Visby

På borgermødet blev nedsat en projektgruppe med kollektiv ledelse af Rikke H. Nielsen, Julie S. Nielsen og Kis G. Skrydstrup.

alder	dreng	piger	i alt
7 år	4	5	9
8 år	6	4	10
9 år	7	4	11
10 år	5	2	7
11 år	3	2	5
12 år	3	3	6
13 år	4	2	6
14 år	2	3	5
15 år	1	1	2
16 år	4	0	4
17 år	5	1	6
i alt	44	27	71

Børn og unge i Visby har ikke nødvendigvis et lokalt tilhørsforhold og relationer til hinanden, da de er fordelt på mange forskellige skoler og uddannelsessteder. Gruppen vil arbejde for at skabe et større fællesskab gennem forskellige initiativer:

- Oprettelse af facebookgruppe for børn og unge i Visby, hvor de kan indgå spontane aftaler om at mødes og om aktiviteter.
- Friluftsbioграф, hvor man på storskærm viser større begivenheder – landskampe eller en film.
- Hyggedag, børnefest eller familiefest indendørs eller udendørs.
- Fællestur til f.eks. biograf eller landskamp.

På fælles arbejdsdage skal der også være aktiviteter for børnene, f.eks. hoppeborg eller arrangeret fodboldkamp/hockeykamp på æ multiplads. Der skal bydes på mad og drikke, børnene kan lide.

Fællesspisninger

På borgermødet blev nedsat en projektgruppe med Annette Horsbøl som tovholder.

På baggrund af et facebookopslag fra en lokal kok, der værdsætter fællesspisninger i Visby Forsamlingshus så meget, at hun gerne vil stå for madlavningen, blev nedsat en gruppe, der vil sørge for planlægning og praktisk udførelse af 3-4 fællesspisninger årligt.

Julebelysning ved byportene

På borgermødet blev nedsat en projektgruppe med Gitte Møller som tovholder. Der er i forvejen juletræ på Æ Stjern og julebelysning ved byportene på Højbergvej og Trøjborgvej. Der opsættes julebelysning ved byportene på Tingvej og Parkvej. Der anskaffes LED-lyskæder med tilhørende lithium-batterier samt beslag, så små træer kan sættes på byskilt. Økonomisk overslag sendes til Lokalrådet, som afholder udgiften.

Indsatser fortsat fra tidligere lokale udviklingsplaner

Trosalta – huset i Visby Park

Tovholder Alice Øvlisen Brun

Opfølgning på forrige udviklingsplan:

- Lokalrådet har indgået en 20-årig dispositionsret med Tønder Kommune under forudsætning af, at Lokalrådet kan realisere en renoveringsplan for Trosalta. Kommunen vil fortsat afholde udgiften til vand og el.
- Med udgangspunkt i første projektbeskrivelse har Lokalrådet modtaget tilsagn om tilskud på 150.000 kr. fra Tønder Kommune og 500.000 kr. fra [Realdanias kampagne Underværker](#).
- En ny detaljeret projektbeskrivelse er under udarbejdelse af Lykke Arkitektur, som er godkendt som arkitekt på projektet af Realdania. Projektet udvides i forhold til den oprindelige beskrivelse og får et kvalitativt løft. Der skal søges yderligere midler til renoveringen. Realdania skal godkende det endelige projekt.

På borgermødet blev nedsat gruppen ”Trosaltas Venner”, som aktiveres, når de økonomiske og planlægningsmæssige forudsætninger for projektet er tilvejebragt. Gruppen vil stå for indretning og aktiviteter.

Video om projekt [Trosalta – Visbys glemte perle](#)

Kommende opgaver:

- Endelig aftale om og godkendelse af projektmappe fra arkitekt hos Realdania
- Udarbejdelse af ny tidsplan. Renovering forventes gennemført i 2025.
- Ansøgninger om yderligere fondsmidler med udgangspunkt i revideret budget.
- Indhentning af byggetilladelse i Tønder Kommune.
- Klargøring af huset og de nærmeste omgivelser til renoveringen ved hjælp af frivilligt arbejde.
- Indhentning og udvælgelse af tilbud fra håndværkere. Byggeledelse.
- Udarbejdelse af plancher og videoer med Visby-fortællinger
- Indretning af huset med genbrugsinventar
- Indvielse

Seniorboliger

På borgermødet blev nedsat en ny projektgruppe med Jesper Styrk og Bo Bak Toft som tovholdere.

Opfølgning på forrige udviklingsplan:

Tønder Kommunes planlægningsarbejde er blevet forsinket af arbejdet med undersøgelser af grundvandsstanden og mulige løsninger samt almindeligt arbejdspress. Et nyt lokalplanforslag for boligområdet er på vej i høring og forventes godkendt primo 2025. Kommunen har imødekommet Visbys ønske om, at der åbnes mulighed for tæt-lav-bebyggelse og dermed for byggeri af seniorboliger.

På baggrund af kontakt til almenboligselskaber anses det som nødvendigt, at projektet kobles op på et igangværende større almenboligprojekt, da antallet af seniorboliger i Visby i sig selv ikke kan bære et selvstændigt projekt,

Kommende opgaver:

- Samling af potentielle beboere til seniorboliger i Visby
- Kontakt til almenboligselskab

Visby Skole – Børnehus og foreningshus

Tovholder Else Jespersen

Tønder Kommunes initiativer følges fortsat af Skoleudvalget til drift af Visby gamle skole og Lokalrådet.

Kommunens dagtilbudsanalyse har ikke umiddelbart afledt nogen initiativer, og kommunen har ikke afsat midler til flytning af Børnehuset til skolebygningerne i budget 2025 eller overslagsårene.

Lokalrådet gør opmærksomt på behovet for gennemførelse af det principielt vedtagne projekt for skolebygningerne i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger.

Afsluttede indsatser og indsatser overgået til drift i 2024

Multipladsen – et aktivt og uformelt mødested

Opfølgning på forrige udviklingsplan:

- Lysmast er opsat i starten af 2024.
- Sidste del af tilskuddet fra LAG er indgået på Lokalrådets konto oktober 2024. Dermed er regnskab bet endeligt afsluttet med en samlet anlægssum på 2.276.000 kr.
- Lokalrådet har i april 2024 ansøgt Tønder Kommune om opsætning af henvisningsskilt til Sportspladsen under skiltet til Forsamlingshuset. Svar afventes.
- Lokalrådet har ansøgt om fondsmidler til etablering af flisegang fra parkeringspladsen til petanquebane og multiplads for at forbedre tilgængeligheden. Flisegangen forventes etableres inden for det kommende halvår.

Anden opfølgning:

- Uniqa er rykket for en løsning af problemet med manglende mulighed for opstramning af overdækningssejlene.
- En frivillig har påtaget sig at sørge for vanding af laurbærhækkene i vækstsæsonen. Flere hækplanter er i dårlig vækst, men leverandøren har ikke kunnet hjælpe. Ukrudtet vokser fint, men hidtil er det ikke lykkedes at finde en frivillig, der vil påtage sig opsyn med og pasning af æ multiplads.

Trafiksikkerhed for gående og cyklister

Opfølgning på forrige udviklingsplan:

Lokalrådet har samarbejdet med Tønder Kommune om afholdelse af borgermøde om cykelsti i september 2024, forud for kommunens møder med lodsejere.

Cykelstien langs Høybergvej mellem byskiltet og stationen etableres i 2025. Indvielsen tilrettelægges i samarbejde mellem Tønder Kommune og Lokalrådet.

Bytorv ved Min Købmand

Opfølgning på forrige udviklingsplan:

Min Købmand har indrettet området foran butikken med bordbænkesæt og bordpynt, så det indbyder til ophold, mens man nyder en kop kaffe, en is eller en pølse fra butikken. Parkeringspladsen øst for butikken er blevet godkendt til parkeringsplads for op til seks autocampere.

Lokalrådet sørger for løbende udskiftning af blomster i de opsatte blomsterkrukker, og der er sået vilde blomster i den nordlige ende af autocamperpladsen.

Eventuelt yderligere tiltag afventer Tønder Kommunes planer for markering af området som "Visbys centrum" i forbindelse med etablering af cykelsti efter aftale med Min Købmand.

Byfest 2024

Opfølgning på forrige udviklingsplan:

Byfestudvalget blev afviklet efter et nyt koncept med inspiration fra festivalpladser, hvor man betaler entré til pladsen. Byfestpladsen var derfor indrettet med flere siddeområder og scener. Konceptet fik både ris og ros. Byfesten er blevet evalueret på lille byfest og vender tilbage i 2025. Det nye koncept justeres lidt, og blandt andet genindføres fri adgang til gratis morgenmad lørdag

Aktiviteter på æ multiplads

Opfølgning på forrige udviklingsplan:

Det har ikke været muligt at samle en gruppe unge, som selv ville tilrettelægge aktiviteter på æ multiplads, selvom Lokalrådet kunne afholde eventuelle udgifter.

Lokalrådet har afholdt et hyggeligt volleyball-arrangement med instruktion og pølsehornsspising for børn og voksne. I en periode har der været inviteret til søndagssamvær på æ multiplads, men med meget beskedent fremmøde.

Æ multiplads anvendes primært spontant af børn, unge og voksne til ikke-organiserede aktiviteter.

Lokalrådet tilrettelægger ikke flere aktiviteter, men overlader initiativet til gruppen "Ungdomsliv i Visby".

Andre tværgående aktiviteter for fællesskabet i Visby

I den Lokale Udviklingsplan har vi beskrevet de initiativer, der er drøftet og prioriteret på de årlige borgermøder i Visby.

Derudover bliver Lokalrådet løbende involveret i andre initiativer, hvor nogen efterspørger Lokalrådets deltagelse eller tilkendegivelse. Eller Lokalrådet tager på eget initiativ en aktivitet eller et emne op.

I 2023-2024 har det blandt andet drejet sig om:

- **Jul i Visby – 1. søndag i advent**

Visby Kirke, Spejderne, Min Købmand og Lokalrådet markerer sammen starten på julemåneden med spejdernes juletombola, købmandens julesokker og juletræstænding på Æ Stjern.

- **Visby Park**

Den nye bunddug er monteret i havesøen ved Trosalta. Naturkassen ved Hjertesøen er nu altid tilgængelig og der er opsat nyt skilt. En lille stak marksten ved Hjertesøen udgør en varm og tør biotop for småkravl og insekter. Lokalrådet har indgået aftale med Tønder Kommunes Vej & Park om et årligt gennemsyn af parken, hvor vedligeholdelsesopgaver aftales og fordeles. Kommunen stiller gerne materialer til rådighed, herunder maling til bænke og roser til rosenbed.

- **Affaldsindsamling**

Visby deltog traditionen tro i den årlige affaldsindsamling arrangeret af Danmarks Naturfredningsforening. Efter affaldsindsamlingen hyggede vi os med grillpølser i den gamle skolegård.

- **Fælles arbejdsdag på Sportspladsen**

Visby Idrætsforening og Lokalrådet gik sammen om at arrangere en arbejdsdag ved Klubhuset og æ multiplads, hvor der blev malet, luget, vasket, rensat og hygget.

- **Loppemarkeder ved Min Købmand**

Tre lørdage hen over sommeren blev der afholdt loppemarked ved Min Købmand. Den indbetalte standleje går til renovering af Trosalta.

- **Brætspil i Multisalen**

Som aktivitet i Tønder Kommunes Kulturdage inviterede Lokalrådet til brætspil i Multisalen på Visby gamle skole.

Der blev også inviteret til aften-hockey på æ multiplads, men det var der ikke opbakning til.

- **Mortensaften i Visby Forsamlingshus**

Traditionen tro afholdtes en af årets fællesspisninger Mortensaften i Visby Forsamlingshus.

- **Fællesmøde for foreninger, institutioner og virksomheder i Visby**

Forud for Borgermødet inviterede Lokalrådet igen repræsentanter for alle foreninger, klubber, institutioner og virksomheder til smørrebrødsmøde - møde om Visby og lokalområdets udvikling. Tønder Kommunes frivillighedskonsulent lagde op til drøftelser af, om vi kan organisere foreningsarbejdet smartere. I foråret 2025 forsøger vi os med en fælles generalforsamling for de foreninger, der ønsker det.

I årets løb har vi afholdt tre kvartalsmøder med skiftende værter. Gode møder, men med for ringe opbakning, så de lukkes ned igen.

Derudover har medlemmer af Lokalrådet det seneste år deltaget i møder arrangeret af Tønder Kommune:

- Tønder Kommunes Landdistriktskonference, 18. april 2024
- Kommunens udviklingsdag for foreninger, 30. april 2024
- Tønder Kommunes årlige tilflytterbrunch, 21. maj 2024
- Temaaften om rekruttering af frivillige, 27. maj 2024
- Frivillig Fredag i Tønder Kommune, 27. sep. 2024
- Dialogmøde med Teknik- og Miljøudvalget og Klima- Vækst- og Udviklingsudvalget 23. okt. 2024

Lokalrådet har afgivet høringsvar på Tønder Kommunes Udbuds- og Indkøbspolitik og på Facilitetsstrategien.

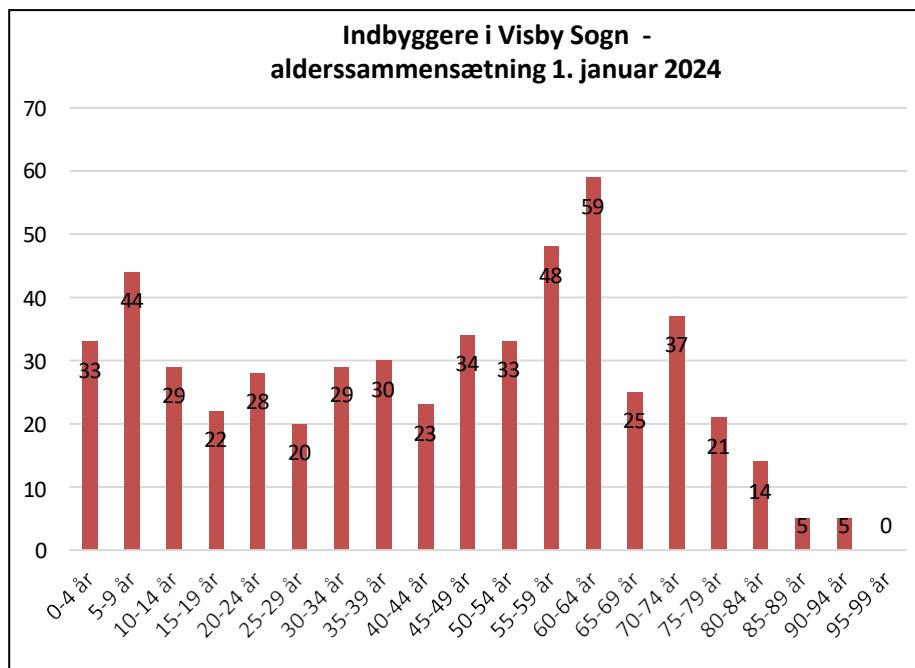
Visbys befolkningsudvikling

Udviklingsplanens væsentligste formål er at forbedre rammerne for dagliglivet i Visby. Dernæst at gøre lokalområdet attraktivt for besøgende og potentielle tilflyttere. Om det sidste formål indfries vil over tid afspejles i udviklingen i befolkningstallet og flyttemønstret.

Indbyggere opgjort på aldersgrupper i 5-års intervaller pr. 1. januar

Datakilde: Danmarks Statistik

	2021	2022	2023	2024
0-4 år	42	40	31	33
5-9 år	39	43	43	44
10-14 år	28	25	21	29
15-19 år	35	36	29	22
20-24 år	18	25	29	28
25-29 år	29	26	20	20
30-34 år	37	31	31	29
35-39 år	30	31	28	30
40-44 år	36	34	27	23
45-49 år	29	26	31	34
50-54 år	34	37	31	33
55-59 år	68	63	60	48
60-64 år	37	42	50	59
65-69 år	29	32	37	25
70-74 år	29	28	24	37
75-79 år	25	19	20	21
80-84 år	13	16	14	14
85-89 år	10	9	9	5
90-94 år	1	2	3	5
i alt	569	565	538	539

Bevægelser i befolkningssammensætningen

Datakilde: Tønder Kommune

Visby sogn: Til- og fraflytning 01.01.24-30.06.24

Tilflytning		Fraflytning	
intern tilflytning	12	intern fraflytning	17
født	4	død	2
indrejse	4	udrejse	2
tilflytning	8	fraflytning	6
i alt	28	i alt	27

Befolkningssammensætning i forhold til statsborgerskab

Datakilde: Tønder Kommune

pr. 1. juli 2024

Antal indbyggere i Visby Sogn	536
Heraf med dansk statsborgerskab	486
Indbyggere med andet statsborgerskab	50

visby [536]	
☒	 Danmark [486]
☒	 Filippinerne [3]
☒	 Italien [2]
☒	 Nederlandene [1]
☒	 Portugal [3]
☒	 Rumænien [8]
☒	 Thailand [1]
☒	 Tyskland, Forb. Rep [30]
☒	 Uzbekistan [2]